

[Djeca imaju pravo](#)

Trend među političarima: Čija djeca će privući više glasača?

[02/05/2018](#) 8 min za čitanje

Share

Pred nama je još jedan oktobar koji će zasigurno biti u znaku opštih izbora. Već se uveliko lome koplja oko Izbornog zakona, ali i toga ko će zaposjesti koju funkciju. Političari odavno kao provjeren „recept“ za dobijanje glasova koriste najmlađe članove društva. Fotografije, video materijali i plakati sa djecom samo su jedan od načina na koje se djeca koriste zarad glasa više.

Piše: Snježana Aničić

Posjetili smo Facebook stranice većih stranaka na prostoru BiH. Zaključak je za sve isti – tokom predizbornih kampanja koristile su djecu kako bi se približile građanima koji imaju pravo glasa. Fotografije su objavljivane bez skrivanja lica maloljetnika.

Svakako treba istaći i druge načine zloupotrebe, kao što je davanje poklona mališanima sa logom stranke (slučaj u Zenici prije dvije godine), mahanje zastavama, balonima, te nošenje majica sa istaknutim sloganom i nazivom stranke.

Foto: Žurnal, Kolići-Zenica

Osim ovih, direktnih zloupotreba, na drugoj strani je indirektno korištenje koje nije rjeđe. Obično su to **govori u kojima se spominju djeca, aktuelni problemi, zakoni koji se tiču najmladih i slično.**

Na prošlim lokalnim izborima, Dervenčane su iznenadili papiri nalijepljeni po gradu, na kojima je kandidat za odbornika napisao da će, ukoliko bude izabran, dio odborničke naknade pokloniti Udruženju roditelja djece i omladine sa posebnim potrebama i invalidnih osoba „Sunce“.

Viša stručna saradnica za odnose s javnošću Vesna Popović iz Ombudsmana za djecu RS objašnjava da **dječiji interesi ne treba da se koriste za ostvarivanje ciljeva odraslih**, već da se njihove **potrebe prepoznaju u programima političkih stranaka, što svakako nije slučaj.**

„Djeci je mjesto u programima koji unapređuju položaj djece, a koji će u datim uslovima ponuditi **moгуća rješenja i odgovoriti na potrebe djece.** Zaštita prava djece u svim oblastima, pa i u ovoj, zahtijeva jasna pravila koja uređuju obaveze nadležnih službi i institucija na postupanje i odgovornost za nepoštovanje utvrđenih pravila i procedura“, ističe Popovićeva.

Foto: Facebook,

Busovača

Izborni zakon BiH ne prepoznaje ovu tematiku kao problem kojim bi se trebao baviti. **Nijedan član ne štiti djecu od moguće zloupotrebe tokom izbora i ne predviđa kazne.** Svakako nije za

pohvalu ni činjenica da političari kao mjesto za održavanje predizbornih kampanja mogu koristiti škole.

„Ombudsman za djecu uputio je preporuku Centralnoj izbornoj komisiji (CIK) BiH, kojom je predloženo preduzimanje potrebnih mjera i aktivnosti radi otklanjanja situacija koje dovode do povreda prava i interesa djece u političkim kampanjama na način da se Izbornim zakonom, pored definisanih pravila ponašanja, **definiše zabrana zloupotrebe djece u političke svrhe, te da se utvrde odgovarajuće sankcije za postupanje suprotna utvrđenoj zabrani**. Prema odgovoru CIK-a navedena preporuka Ombudsmana upućena je na razmatranje Interesnoj radnoj grupi za izmjene i dopune Izbornog zakona Bosne i Hercegovine“, kažu u Ombudsmanu.

Foto: Facebook, Srebrenik

Za prošle lokalne izbore, 2016. godine iz Organizacije „Save the Children“ pozvali su sve političare da ne zloupotrebjavaju najmlađe. Tada su radili i **analizu medijskih izvještaja o predizbornim obraćanjima kandidata**, te je utvrđeno da **nije bilo ozbiljnijeg promišljanja o poboljšanju života djece u BiH od strane političara**.

„Tada smo se i pismenim putem obratili velikom broju kandidata iz svih političkih opcija, **apelujući da u svojim programima stave veći fokus na djecu, te da izbjegavaju zloupotrebu**

djece u svojim kampanjama, ali **odgovor smo dobili od samo njih nekoliko**“, rekla je savjetnica za javno zagovaranje „Save the Children“ Aleksandra Babić Golubović.

Za reizbor koriste trenutnu funkciju

Oni koji su već na vlasti, a ponovo se kandiduju na istu funkciju, „vole“ da u izbornoj godini otvaraju vrtiće, škole, sportske klubove i igrališta. Zato i ne čudi što se, prije dvije godine, podigla tolika prašina nakon emitovanja priloga na prnjavorskoj K3 televiziji. U prilogu sa otvaranja igrališta, **novinari su emitovali i izjave maloljetnika koji zahvaljuju Obrenu Petroviću i Davoru Saviću na novim klackalicama, toboganima i ljuljaškama.**

Na meti su se našli novinari koji su radili prilog, što svakako ukazuje da **i sami mediji moraju biti oprezni** kada su u pitanju izvještavanja o predizbornim kampanjama gdje su zastupljeni maloljetnici.

Stručnjaci savjetuju da mediji, u takvim situacijama, **obavezno traže pristanak roditelja za snimanje djece, zamagljuju njihova lica ili da jednostavno ne prikazuju kadrove gdje se nalaze.**

Zašto djeca?

Viši asistent sa Fakulteta političkih nauka u Banjaluci mr Borislav Vukojević objasnio je šta se zapravo krije iza takvog ponašanja političara.

„Političarima je jasno da se u predizbornim kampanjama **najbolje prolazi ako uspješno aktivirate emotivne prekidače kod ljudi, a to je najlakše ukoliko koristite djecu** – bilo u promotivne svrhe, ili kao čisto ambijentalni prikaz. Dakle, maloljetnici nemaju dovoljno razvijen osjećaj za izborni proces, pa se njihovim prikazivanjem oni na neki način zloupotrebljavaju. **Političarima je važno da sebe predstavljaju kao ljude koji vode brigu o djeci**, jer je to osjećaj koji je svima zajednički, bez obzira na nacionalnost, religiju, političku opciju. Ukoliko se ne mogu promovisati nekim specifičnim politikama, **uključivanjem djece stvaraju pozitivne osjećaje kod potencijalnih birača**“, govori Vukojević za eTrafiku.

Često, kao „sredstvo“ **političari koriste i svoju djecu.** Ostavljanje utiska da je neko porodičan čovjek, **kod glasača izaziva osjećaj sigurnosti i u prvi plan ističe porodične vrijednosti.**

Foto: Mondo, Banjaluka

Iako djeca ovakve stvari gledaju kao zabavu, **postoje određene posljedice koje se mogu javiti.** Odgođena reakcija – osuđivanje kada dijete odraste samo je jedna u nizu.

„Ovakva zloupotreba predstavlja **direktno kršenje prava djeteta** na smislenu participaciju u postupcima, procesima, odlukama koje imaju uticaj na njegov ili njen život, kao i prava da dijete slobodno izražava svoja mišljenja i stavove, a ta su prava zagarantovana Konvencijom o pravima djeteta koja je sastavni dio Ustava BiH“, govori Babić Golubović.

Dobijaju pristanak roditelja

Roditelji često djeci nameću svoj politički izbor, tako što im dozvoljavaju da budu prisutni u kampanjama. Upravo takvo ponašanje roditelja, Vukojević vidi kao nemogućnost da se iskorištavanju djece stane u kraj.

Zato i ne čudi činjenica što roditelji, nakon što završi predizborni skup, na **društvene mreže stavljaju fotografije svojih mališana kako ponosno stoje uz najviše funkcionere.**

Foto: Facebook, SDS Teslić

Međutim, iz „Save the Children“ su mišljenja da se trenutni problem može riješiti, ali je **potrebno da se cijelo društvo uključi.**

„Moramo konstantno raditi na jačanju svijesti političkih stranaka i kandidata o položaju djece u bh. društvu, diskriminaciji s kojom se svakodnevno suočavaju najugroženije grupe. Takođe, roditelji, ali i svi drugi građani bez obzira na to imaju li djecu ili ne, **moraju početi glasnije zahtijevati od političara konkretne akcije i promjene za svu našu djecu.** U najmanju ruku, svako od nas, prije nego napravi svoj izbor na glasačkom listiću, trebao bi se upitati da li je ova stranka ili ovaj kandidat do sad uradio/uradila nešto što je unaprijedilo kvalitet obrazovanja, osiguralo da nam djeca ne zarađuju za život na ulici ili omogućilo da svako dijete ide u vrtić? Da li predviđa takve korake u svom političkom programu“, naglasila je Babić Golubović.

Ona je rekla da su počeli sa planovima za predstojeće izbore.

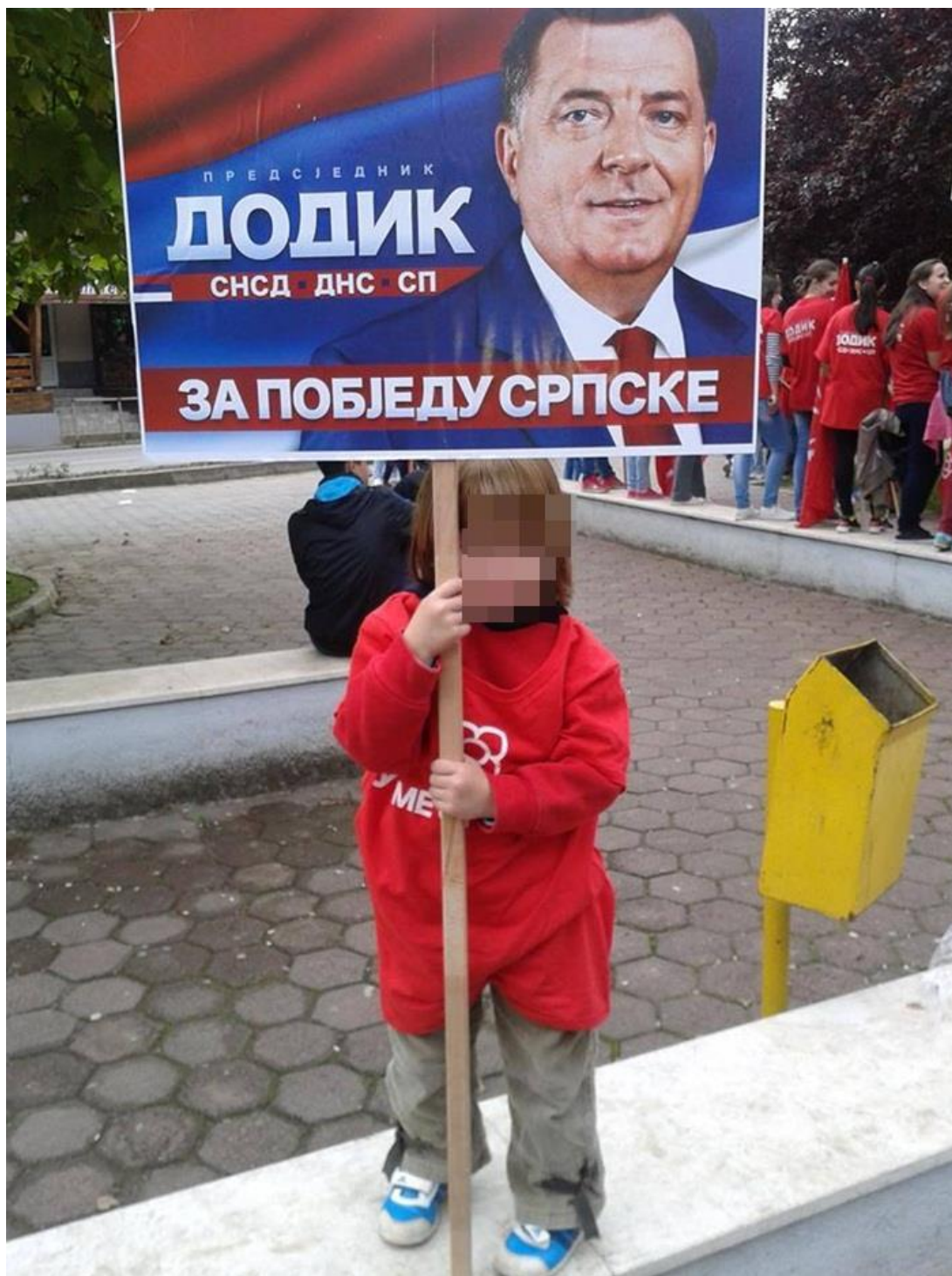

Foto:

Facebook, Milići

„Četiri organizacije koje se bave zaštitom prava djece u BiH, Save the Children, Hope and Homes for Children, SOS Dječija sela i World Vision, će osigurati da **djeca samostalno pripreme svoje poruke, te da ih u ličnim susretima uruče i o njima razgovaraju sa političkim strankama i kandidatima** za predstojeće izbore. Takođe ćemo ponovo pozivati sve političke kandidate da ne zloupotrebjavaju djecu u svojim političkim kampanjama, već da **svoje**

napore usmjere u pravcu planiranja koraka koji će unaprijediti položaj djece koja danas žive na marginama bh. društva“, zaključila je za kraj Babić Golubović.

Čini se da ovaj „trend“ među političarima neće u skorije vrijeme prestati. Na nama je da čekamo oktobar i nadamo se da će ovoga puta političari imati više sluha za stvarne dječije probleme.

** Dječija lica na fotografijama nisu bila sakrivena, to je naknadno uradio portal eTrafika.net*

<http://www.etratika.net/djeca-imaju-pravo/60117/trend-medu-politicarima-cija-djeca-ce-privuci-vise-glasaca/>